

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2024

№ 6

İyun

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

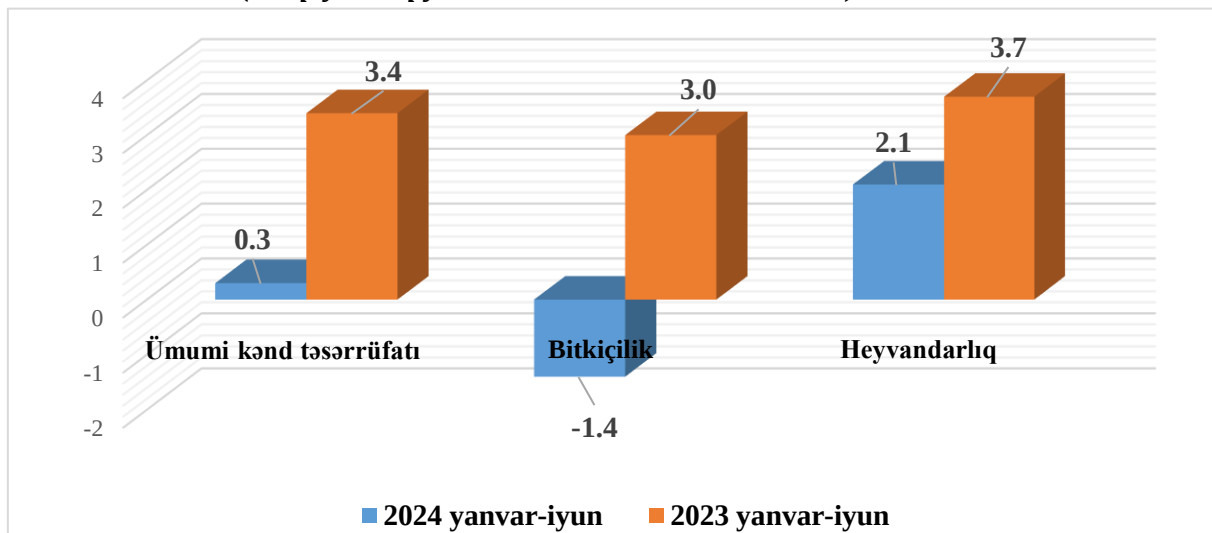
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

✚ 2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0.3 faiz artıb (**Şəkil 1**).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

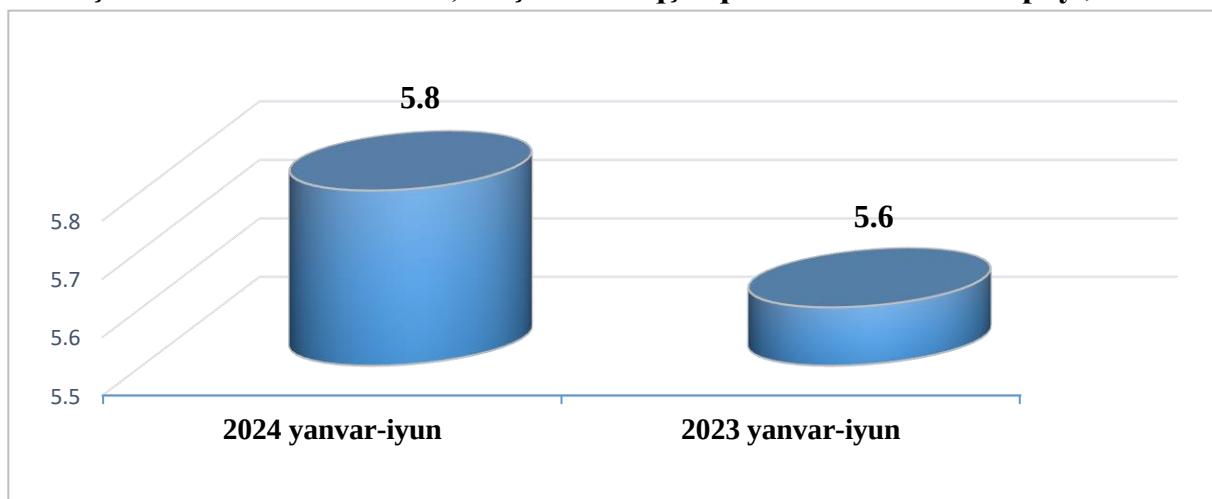

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmının dəyəri faktiki qiymətlərlə 6019.7 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 52.1 faizi (3138.7 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 47.9 faizi (2881.1 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

✚ 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 5.8 faiz təşkil edib (**Şəkil 2**).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında yun, barama, taxıl (qarğıdalı ilə), tütün, kartof və yaşıl çay yarpağı istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-iyun 2024	Yanvar-iyun 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	290.3	285.4	101.7
Süd	min ton	1,134.1	1,122.9	101.0
Yumurta	mln. ədəd	1,189.1	1,107.4	107.4
Yun	min ton	13.8	14.0	98.4
Barama	ton	239.5	356.6	67.2
Taxıl, qarğıdalı ilə	min ton	1,957.5	2,074.6	94.4
Şəkər çuğunduru	min ton	10.7	5.3	204.0
Tütün	ton	572.4	882.0	64.9
Kartof	min ton	358.1	431.3	83.0
Tərəvəz	min ton	859.2	831.2	103.4
Bostan məhsulları	min ton	127.8	111.7	114.4
Meyvə və giləmeyvə	min ton	174.6	161.1	108.4
Yaşıl çay yarpağı	ton	495.8	546.2	90.8

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 375 min hektar sahədə yazlıq bitkilər əkilib (*Cədvəl 2*).

Cədvəl 2. 2024-cü ilin məhsulu üçün yazlıq bitkilərin əkini, hektar

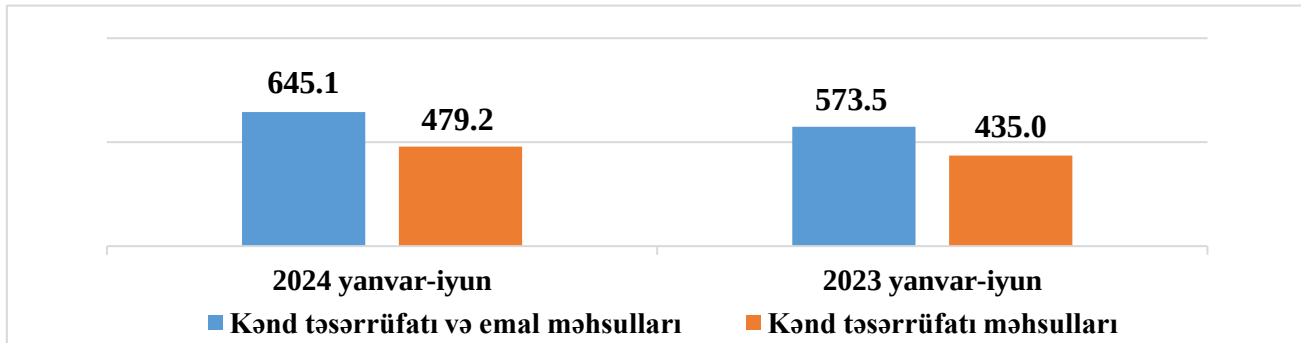
Əkin	Yanvar-iyun 2024	Yanvar-iyun 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib	374,970.1	350,047.0	107.1
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	34,111.7	31,781.6	107.3
<i>onlardan:</i>			
buğda	968.2	3,697.7	26.2
vələmir	5,294.6	4,991.4	106.1
çəltik	4,448.8	3,171.9	140.3
Qarğıdalı – cəmi	30,784.5	30,085.9	102.3
ondan dən üçün	29,174.8	29,054.1	100.4
Dən üçün günəbaxan	14,184.3	10,468.5	135.5
Tütün	2,649.0	2,887.7	91.7
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	6,826.8	4,534.8	150.5
Pambıq	103,118.0	94,247.0	109.4
Kartof	46,752.1	49,475.5	94.5
Tərəvəz - cəmi	62,466.6	61,229.0	102.0
Bostan bitkiləri	19,352.0	17,239.0	112.3
Birillik otlar	4,116.2	1,245.7	330.4
Çoxillik otlar	49,712.1	45,614.8	109.0
Yemlik kökümeyvəli	2.1	12.0	17.5
Sair yazlıq bitkilər	894.7	1,225.5	73.0

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

KƏND TƏSƏRRÜFATI məhsulları bazarı

✚ 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında 479.2 milyon ABŞ dolları dəyərində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 10.2 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-iyun 2024		Yanvar-iyun 2023		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	183.2	166.6	209.3	165.7	87.5	100.5
<i>ondan:</i>						
kartof	48.2	20.5	70.9	30.8	68.0	66.4
pomidor	114.2	136.9	108.3	120.9	105.5	113.3
Meyvə	138.7	167.9	139.5	184.7	99.4	90.9
<i>ondan:</i>						
qoz-fındıq	8.7	52.7	12.4	61.2	69.7	86.1
sitrus meyvələri	0.2	0.2	0.8	0.6	20.6	28.4
üzüm	0.2	0.2	0.2	0.3	89.1	76.6
qarpız, qovun	5.8	2.8	7.6	3.9	75.9	71.7
alma, armud, heyva	35.7	23.9	36.8	24.1	97.1	99.4
ərik, albalı, gilə, şaftalı	31.3	31.5	41.2	49.7	76.1	63.5
nar	3.7	3.3	6.2	8.1	58.8	40.4
xurma	35.4	27.8	20.3	14.8	1.7 d.	1.9 d.
Tütün xammalı	4.3	12.0	1.2	2.8	3.6 d.	4.3 d.
Pambıq məhlucu	75.3	116.8	36.8	68.7	2 d.	1.7 d.
Gön-dəri	1.8	4.7	1.7	4.3	103.7	107.8
Heyvandarlıq məhsulları*	x	11.2	x	8.7	x	127.8
Cəmi	x	479.2	x	435.0	x	110.2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, quş yumurtası, barama, xam ipək, ipək tullantıları və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin iyun ayında limonun (Türkiyə), sarımsağın topdansatış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 4).

Cədvəl 4. İyun ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansatış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	May 2024	İyun 2024	Fərq	Adı	May 2024	İyun 2024	Fərq
Meyvə							
Alma	Simerenko			Armud	Meşəgözəli		
	1.00	1.00	0.0%		2.40	2.40	0.0%
	Fuji				Santa Maria		
	1.40	1.30	-7.1%		1.80	1.80	0.0%
Alça	Göycə			Portağal	Türkiyə		
	5.00	2.00	-2.5 d.		2.00	2.00	0.0%
Çiyələk	Cəlilabad			Qarpız	İran/yerli		
	2.15	1.40	-34.9%		1.60	1.15	-28.1%
	Xaçmaz (Viktoriya)/Bakı			Yemiş	İran/yerli		
	2.20	1.45	-34.1%		2.50	1.40	-44.0%
Limon	Türkiyə			Ərik	yerli/Qırmızıyanaq		
	0.25	0.40	1.6 d.		3.25	1.45	-2.2 d.
Gilas	May gilası			Şaftalı	Fədai (idxal/yerli)		
	4.75	1.95	-2.4 d.		5.50	2.15	-2.6 d.
Gilənar	idxal/yerli				Yastı (idxal/yerli)		
	3.35	3.00	-10.4%		4.65	1.50	-3.1 d.
Tərəvəz							
Kartof	Cəlilabad (təzə, iri)			Soğan	Bərdə		
	0.98	0.70	-28.6%		0.40	0.28	-30.0%
	Şəmkir (təzə, iri)				Qırmızı (yerli)		
	2.10	1.85	-11.9%		1.45	1.20	-17.2%
Balqabaq	yerli			Xiyar	Melit		
	1.25	1.25	0.0%		1.10	0.35	-3.1 d.
Pomidor	Şəmkir				Yelpənək		
	2.40	0.75	-3.2 d.		1.08	0.45	-2.4 d.
	Çəhrayı			Kələm	Bərdə		
2.33	0.95	-2.5 d.	0.68		0.58	-14.7%	
Lobyə	yerli			Noxud	yerli		
	2.25	1.20	-1.9 d.		2.50	2.50	0.0%
Bibər	yaşıl (yerli)			Sarımsaq	yerli		
	3.30	1.65	-2 d.		2.00	2.75	37.5%
Çuğundur	yerli			Badımcan	yerli		
	0.75	0.55	-26.7%		1.85	1.10	-40.5%
Yerkökü	Bərdə			Qarğıdalı sütülü	İran/yerli		
	0.80	0.70	-12.5%		0.90	0.35	-2.6 d.

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazari.az)

✚ Cari ilin iyun ayında almanın (“Yay alması”), limonun (Türkiyə), çiyələyin, şaftalının, gavalının, armudun, üzümün, qarpızın, giləsin, qarağatın, gilənarın, kartofun, lobyanın, noxudun, bibərin, sarımsağın və çuğundurun qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2024-cü ilin iyun ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	İyun 2023	İyun 2024	Fərq	Adı	İyun 2023	İyun 2024	Fərq	
Meyvə								
Alma	Palmet/Simerenko			Armud	Meşəgözəli			
	1.30	1.00	-23.1%		1.05	2.40	2.3 d.	
	Yay alması				Krasavitsa/Santa Maria			
	0.65	0.75	15.4%		1.40	1.80	28.6%	
Alça	Göycə			Üzüm	Kardinal			
	2.50	2.00	-20.0%		2.00	2.90	45.0%	
Çiyələk	yerli			Qarpız	yerli			
	1.30	1.50	15.4%		0.32	1.15	3.6 d.	
Limon	Lənkəran			Gilas	May giləsi			
	0.70	0.40	-42.9%		1.70	1.95	14.7%	
	Türkiyə				Napoleon			
	0.29	0.40	37.9%		2.65	5.00	88.7%	
Şaftalı	Nektarin (yerli)			Qarağat	Öküzürəyi			
	0.95	2.15	2.3 d.		3.25	3.75	15.4%	
	Yastı (yerli)				Qırmızı			
	1.25	1.50	20.0%		2.25	2.90	28.9%	
Gavalı	digər			Gilənar	yerli			
	0.95	1.35	42.1%		2.40	3.00	25.0%	
Tərəvəz								
Kartof	Cəlilabad (təzə, iri)			Soğan	Bərdə			
	0.55	0.70	27.3%		0.74	0.28	-2.6 d.	
	Şəmkir (təzə, iri)				Ağdam, sarı/Ağcabədi			
	1.00	1.85	85.0%		0.78	0.38	-2 d.	
Göy-göyərtili	qarışıq			Xiyar	Melit			
	0.13	0.16	23.1%		1.05	0.35	-3 d.	
Pomidor	Şəmkir				Kələm	Yelpənək		
	0.90	0.75	-16.7%			0.90	0.45	-2 d.
	Salxım/Xaçmaz, Sultan			Bərdə				
	1.25	1.10	-12.0%	0.85		0.58	-31.8%	
Lobya	yerli			Noxud	yerli			
	1.75	2.25	28.6%		1.55	2.50	61.3%	
Bibər	yaşıl, yerli			Sarımsaq	yerli			
	0.80	1.65	2.1 d.		2.50	2.75	10.0%	
Çuğundur	yerli			Badımcan	yerli			
	0.45	0.55	22.2%		0.83	1.10	32.5%	
Yerkökü	yerli (iri)			Qarğıdalı sütünə	yerli			
	0.90	0.80	-11.1%		0.53	0.35	-34.0%	

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsinə dövlət dəstəyi

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 5973 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (**Cədvəl 6**).

Cədvəl 6. Lizingə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 - 30.06.2024)	2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində lizingə verilib
Cəmi	85445	5973
Taxılıyığan kombayn	1369	15
Pambıqyıığan kombayn	222	0
Traktor	19115	1026
Digər texnikalar	64739	4932

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 2035 fiziki və hüquqi şəxsə 37.8 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 30.7 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 240 min manatı güzəştli kreditlər, 6.8 milyon manatı isə mikrokreditlərdir.

2024-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 2324 baş iribuynuzlu damazlıq heyvanın alışına 7.3 milyon manat, habelə kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlıqlarının alışı üçün 42.9 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV BELARUSUN KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRİ SERGEY BARTOŞLA GÖRÜŞÜB

Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov iyunun 7-də Belarusda bu ölkənin kənd təsərrüfatı və ərzaq naziri Sergey Bartoşla görüşüb. Görüşdə iştirak edən Azərbaycan nümayəndə heyətində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, Ağdam, Füzuli və Xocavənd, eləcə də Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliklərinin məsul şəxsləri təmsil olunub.

Görüşdə dövlət başçılarının aqrar sahədə əməkdaşlıqla bağlı qarşıya qoyduqları tapşırıqların icrası, iki ölkə arasında aqrar sahədə əldə edilən razılıqlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflər Azərbaycan ilə Belarus arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq, aqrar şəhərciklərin salınması və idarə olunması, aqrar sənaye komplekslərinin yaradılması, heyvandarlıq sahəsində əməkdaşlıq, kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının ticarət dövriyyəsinin artırılması, kənd təsərrüfatı sahəsində ən müasir texnologiyaların transferi, aqrar sektorda elmi-tədqiqat və təhsil sahələrində təcrübə proqramlarının həyata keçirilməsi məsələlərini müzakirə ediblər.

Görüşdən sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti Brest vilayətinin Pinsk rayonunun Paroxonsk aqrar şəhərciyində olub, aqrar şəhərciklərin salınması və idarə olunmasında Belarus təcrübəsi ilə maraqlanıb, aqrar şəhərciyin maddi-texniki bazası, heyvandarlıq müəssisəsinə baxış keçirib.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Minskdə keçirilən “Belaqro-2024” 34-cü Beynəlxalq İxtisaslaşmış Sərgini ziyarət edib, 490 şirkətin iştirak etdiyi sərgidə təqdim edilən kənd təsərrüfatı məhsulları və texnikası, o cümlədən pilotsuz kənd təsərrüfatı sistemləri ilə tanış olub, heyvandarlıq və əkinçilik sahəsində innovasiyalara dair stendlərdə nümayiş olunan yeniliklərlə maraqlanıblar.

Daha sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti “Great Stone” Çin-Belarus Sənaye Parkında olub, rezidentlərin fəaliyyəti barədə məlumatlarla tanış olublar.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Belarusda taxta evlərdən ibarət şəhərciyə də baxış keçirib. Sonda şəhər və kənd yerlərinin inkişafı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə edilib.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV
“DAYANIQLI İNKİŞAF ÜÇÜN SU: 2018-2028-ci İLLƏR”
III BEYNƏLXALQ KONFRANSDA İŞTİRAK EDİB

İyunun 12-də Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində 2018-2028-ci illər üzrə “Davamlı İnkişaf üçün su” Beynəlxalq Onillik Fəaliyyətə dair III Yüksək Səviyyəli Beynəlxalq Konfrans keçirilib. Tədbirdə Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edib. Nümayəndə heyətinin tərkibinə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin məsul şəxsləri yer alıb.

Tədbiri giriş sözü ilə açan **Tacikistan prezidenti Emoməli Rəhmon** bildirib ki, qlobal istiləşmə fonunda su ehtiyatlarından səmərəli istifadə mühüm çağırışlardan biri olaraq qalır. Son 5 ildə planetdə ən isti il və ayların müşahidə olunduğunu xatırladan Tacikistan prezidenti əlavə edib ki, bununla yanaşı hər il təbii fəlakətlərin ümumi sayında su ilə bağlı fəvqəladə halların xüsusi çəkisi və onlardan dəymiş zərərin miqyası da artır.

Prezident Emoməli Rəhmon iqlim dəyişikliyinə su ehtiyatlarına mənfi təsirlərinin minimuma endirilməsi məqsədilə effektiv və təcili tədbirlərin görülməsi üçün müzakirələrin aparılmasının və qlobal əməkdaşlığın mühüm olduğunu diqqətə çatdırıb. Tacikistanın dövlət başçısı bu ilin noyabr ayında Azərbaycanda keçiriləcək Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində təşkil olunacaq müzakirələrdə su resurslarından rəşional və dayanıqlı istifadə etməklə bağılı mühüm nəticələrin əldə ediləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Tədbirdə çıxış edən **kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov** son illər qlobal iqlim dəyişikliklərinin təsirindən su ehtiyatlarının azalması nəticəsində kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların suvarılmasında yaranan çətinliklərə toxunub. Azərbaycanın su və torpaq ehtiyatları məhdud olan ölkələrdən olduğunu deyən nazir Məcnun Məmmədov vurğulayıb ki, su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi və su təsərrüfatının təkmilləşdirilməsi daim diqqət mərkəzində saxlanılır, Azərbaycanda intensiv kənd təsərrüfatının formalaşmasına, o cümlədən müasir suvarma sistemlərinin tətbiqinə mühüm dövlət dəstəyi verilir.

Nazir bildirib ki bu sahədə fəaliyyəti əlaqələndirmək məqsədilə Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Komissiya yaradılıb. Komissiya tərəfindən yeni çağırışlar nəzərə alınmaqla iqlim dəyişikliyinə su resurslarına təsirinin minimuma endirilməsi üçün mövcud su itkilərinin azaldılması, ölkədə su ehtiyatlarının artırılması, alternativ su ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi və mümkün istifadəsi kimi 3 prioritet istiqamət müəyyən edilib. Tədbir iştirakçılarının Azərbaycanı sudan səmərəli istifadə ilə bağlı həyata keçirilən və planlaşdırılan tədbirlər barədə ətraflı məlumat verilib.

İqlim dəyişikliyinə təsirlərinin regional səviyyədə idarəetməni vacib etdiyini deyən nazir COP29 tədbirində su ehtiyatları sahəsində bütün təşəbbüslərin diqqət mərkəzində saxlanılacağını və bu istiqamətdə faydalı müzakirələrin aparılacağını vurğulayıb.

Tədbirdə su ehtiyatlarından səmərəli istifadə, su itkilərinin qarşısının alınması, təbii ehtiyatların davamlı istifadəsində innovasiya və rəqəmsallaşmanın rolu, bu istiqamətdə gələcək əməkdaşlıq istiqamətləri, davamlı inkişaf üçün su üzrə qlobal, regional və ölkələr səviyyəsində görülməli işlər müzakirə olunub. Mütəxəssislər qlobal iqlim dəyişikliklərinin su mənbələrinə təsirinin idarə edilməsi üçün su ehtiyatlarının sektorlar üzrə bölüşdürülməsi və dəqiq uçotunun aparılması, müasir suvarma sistemlərinin tətbiqinin genişləndirilməsinin aktual olduğunu vurğulayıblar.

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov konfrans çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlər keçirib. Onun **Tacikistanın kənd təsərrüfatı naziri Kurbon Hakimzoda** ilə görüşündə iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub. Məcnun Məmmədov bildirib ki, zəngin kənd təsərrüfatı potensialı və təbii ehtiyatları olan hər iki ölkə aqrar sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlıdır. İki ölkənin mütəxəssislərindən ibarət birgə işçi qrupu aqrar sahədə əməkdaşlıqla bağlı sazişin səmərəli həyata keçirilməsini təmin edir.

Görüşdə iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının ticarət dövriyyəsinin artırılması, aqrar sahədə ən müasir texnologiyaların transferi, rəqəmsallaşma, elmi-tədqiqat və təhsil sahələrində təcrübə proqramlarının həyata keçirilməsi və digər məsələlər müzakirə olunub. Nazir Məcnun Məmmədov əlverişli nəqliyyat infrastrukturundan istifadə edərək kənd təsərrüfatı məhsullarının qarşılıqlı ticarətinin şaxələndirilməsinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri olduğunu qeyd edib.

Görüşdə özəl sektorun investisiyası ilə birgə aqrar emal müəssisələrinin yaradılmasının əməkdaşlıq üçün perspektiv istiqamətlərdən olduğu vurğulanıb. Hər iki ölkənin sahibkarlarının sənaye zonalarında güzəştlərdən yararlanması üçün imkanların olduğu bildirilib. Beynəlxalq sərgilərdə qarşılıqlı fəal iştirak və birgə aqrobiznes forumlarının təşkilinin iki ölkənin işgüzar dairələri arasında əməkdaşlığı daha da gücləndirəcəyi qeyd olunub.

Görüşdə Azərbaycanın aqrar sektorun rəqəmsallaşdırılması və kənd təsərrüfatı sığortası sahəsində uğurlu təcrübəsini Tacikistanla bölüşməyə hazır olduğu bildirilib. Tacikistandan olan tələbələrin Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin təhsil proqramlarından yararlanma biləcəyi diqqətə çatdırılıb.

Tacikistanın kənd təsərrüfatı naziri Kurbon Hakimzoda öz növbəsində aqrar sahədə Azərbaycan təcrübəsini öyrənməkdə maraqlı olduqlarını vurğulayıb, gələcəkdə bu sahədə həm elmi, həm də təcrübə mübadiləsi baxımından iki ölkənin müvafiq dövlət və özəl qurumları arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinin mümkünlüyünü qeyd edib.

Daha sonra nazir Məcnun Məmmədov Anqolanın xarici işlər nazirinin müavini Domingos Custódio Vieira Lopes ilə görüşüb. Domingos Custódio Vieira Lopes Anqola Prezidentinin bu ilin noyabrında Azərbaycanda keçiriləcək COP29 tədbirində iştirakında maraqlı olduğunu ifadə edib.

Səfər çərçivəsində nazir Məcnun Məmmədov və Özbəkistan prezidentinin aqrar inkişaf məsələləri üzrə köməkçisi Şuxrat Qaniyev, Rusiya prezidentinin iqlim məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Ruslan Edelgeriyev arasında görüş keçirilib. Görüşlərdə Azərbaycan və Özbəkistan, eləcə də Azərbaycan və Rusiya arasında kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi, aqrar sahənin dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi, innovativ əkinçilik təcrübələri, iqlim dəyişikliklərinin təsirlərinin minimuma endirilməsi istiqamətlərində təcrübə mübadiləsinin aparılmasının vacibliyi qeyd olunub.

BAKIDA X AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ SİĞORTA FORUMU KEÇİRİLİB

İyunun 20-21-də Bakıda X Azərbaycan Beynəlxalq Sığorta Forumu keçirilib. Forumda açılış nitqi ilə çıxış edən Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Taleh Kazımov qeyd edib ki, hazırda Azərbaycan iqtisadiyyatı yeni inkişaf mərhələsinə daxil olub və bu dövrdə də əhalinin və biznesin maddi rifahının gücləndirilməsi istiqamətində bir sıra islahatlar həyata keçirilir.

“İqtisadi inkişafda maliyyə sektoru, xüsusilə də sığorta sektoru mühüm rol oynamaqdadır. Son illərdə sığorta sektorunda da davamlı institusional islahatlar həyata keçirilib, infrastruktur xeyli təkmilləşdirilib və əhəmiyyətli nəticələr əldə edilib”, - sədr deyib.

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov çıxışında qeyd edib ki, təklif edilən aqrar sığorta xidmətləri artıq ölkədə fəaliyyət göstərən fermerlərin 96%-i üçün xidmətlərin əlçatanlığını təmin edir: “Hazırda ölkənin kənd təsərrüfatı təyinətli ərazilərinin 25%-i sığorta təminatı altına alınıb. Aqrar Sığorta Fondu tərəfindən sığorta təminatı verilmiş fermerlərə baş vermiş sığorta hadisələrinə görə ödənilən təzminatlar ilbəlil artmaqdadır”.

Daha sonra **İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Zaur Əliyev** ölkəmizdə tətbiq olunan icbari tibbi sığortanın hər kəsi əhatə etdiyini və sığorta çərçivəsində qarşılanan 3300-dən çox tibbi xidmətdən ödənişsiz istifadə hüququnun əldə edildiyini bildirib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Əliyev çıxışında ölkəmizin sosial dövlət modeli istiqamətindəki inkişaf sürətinə, habelə sığorta sektorunun aparılan sosial islahatlarla paralel inkişaf etməsinin qazandığı üstünlüklərə toxunub.

Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyasının Müşahidə Şurasının sədri Ülviyyə Cabbarova qeyd edib ki, ölkəmizdə sığorta sektorunun inkişafı üçün böyük potensial var və peşəkar bazar iştirakçılarının başlıca hədəfi bu potensialı reallaşdırmaqdır: “Mərkəzi Bank tərəfindən bu ilin yanvar ayında təsdiqlənən “2024-2026-cı illərdə maliyyə sektorunun inkişaf Strategiyası” sığorta sektoru üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Strategiyanın istiqamətləri sığorta bazarına etimadın yüksəldilməsi, icbari və könüllü növlər üzrə sığorta təminatının əhatəsinin genişləndirilməsi, vahid məlumat mənbələrinə çıxışın və rəqəmsallaşmanın dəstəklənməsi, o cümlədən sığorta sektorunda müasir korporativ idarəetmə təcrübəsinin təşviqi və risk əsaslı nəzarətin yaradılmasından ibarətdir. Bunlar da sığorta sektorunda həm lokal, həm global perspektivdə davamlılığın təmin olunmasına töhfə verəcəkdir”.

Daha sonra Forum çərçivəsində “İqlim dəyişikliyinə sığorta sektoruna təsiri” və “Bankasurance” mövzuları üzrə yerli və xarici peşəkar spikerlərin iştirakı ilə panel müzakirələr olub.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV ASTARADA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB, FERMERLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün tədbirlər görürlər. Tərtib edilən qəbul cədvəlinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov 21 iyun tarixində Astara Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin (DAİM) inzibati binasında Astara, Biləsuvar, Cəlilabad, Füzuli, İmişli, Hacıqabul, Lerik, Lənkəran, Masallı, Neftçala, Şamaxı, Şəki və digər rayonlardan, eləcə də Bakı şəhərindən olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Qəbuldan öncə nazir Məcnun Məmmədov və Astara Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Qəzənfər Ağayev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib, önünə tər çiçəklər qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda vətəndaşların müraciətləri əsasən əkin subsidiyasının verilməsi, işlə təminat və işə bərpa, icarəyə texnika ayrılması, dəymiş zərərin ödənilməsi, torpaq sahəsinin ayrılması və sənədləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi, təsərrüfat suyu ilə təminat və digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir Məcnun Məmmədov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılması üçün qeydiyyatla alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcəyini vurğulayıb. Qəbula gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Daha sonra Nazir Məcnun Məmmədov Aqrar İnkişaf Könüllüləri ilə görüşüb, aktiv fəaliyyəti ilə fərqlənən bir qrup könüllüyə sertifikatlar təqdim edib.

Astara DAİM-in binasında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Səyyar Xidmət Qrupu mexanizatorlar üçün səyyar xidmət təşkil edib. Xidmət zamanı etibarlılıq müddəti bitən traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün mexanizatorların sürücülük vəsiqələri yeniləri ilə əvəz edilib.

Nazir Məcnun Məmmədov səyyar xidmətin təşkili prosesi ilə maraqlanıb, mexanizatorların müraciətlərini dinləyib, lazımi tövsiyələrini verib.

KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRİ MƏCNUN MƏMMƏDOV ASTARA, LƏNKƏRAN VƏ LERİKDƏ TƏSƏRRÜFATLARA BAŞ ÇƏKİB, FERMERLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov respublikanın cənub bölgəsinə səfəri çərçivəsində Astara, Lənkəran və Lerik rayonlarında təsərrüfatlara baş çəkib, fermerlərlə görüşüb.

Nazir əvvəlcə Astara rayonunun Vel və Şərgəran kəndlərində çəltik sahələrinə baş çəkib, çəltik əkinlərinin vəziyyəti ilə maraqlanıb, fermerlərlə innovativ əkin üsulları, yeni sortların yerli şəraitə uyğunlaşması prosesi, sahələrin müasir üsullarla dərmanlanması imkanları, çəltik sahələrinin genişləndirilməsi perspektivləri, çəltikçiliyin inkişafına dövlət dəstəyi mexanizmləri barədə fikir mübadiləsi aparıb.

Daha sonra Məcnun Məmmədov Şövü kəndində salınmış avokado bağı ilə tanış olub. Məlumat verilib ki, Astaranın iqlim şəraiti açıq havada avokado yetişdirməyə imkan verir. Azərbaycanda ilk dəfə salınan avokado bağı 42 hektar ərazini əhatə edir. İki il əvvəl salınmış bağda artıq ilk məhsul yığımına başlanacaq.

Avokado meyvəsinə daxili bazarda kifayət qədər tələbatın olduğunu bildirən fermerlər məhsulun əsas hissəsini xarici bazarlara ixrac etmək istəyirlər.

Görüş zamanı fermerlərlə istixana şəraitində ting və meyvə yetişdiriciliyi, avokado ağaclarına aqrotekniki qulluq qaydaları, orqanik məhsul istehsalı ətrafında müzakirələr aparılıb.

Nazir Məcnun Məmmədov Lənkərana səfər çərçivəsində Separadi, Şağlasar, Tükəvilə kəndlərində və İstisu qəsəbəsində salınmış feyxoa, kivi, naringi, limon, nektarin, giləmeyvə bağları ilə tanış olub, “Citrus Valley” aqroekoturizm kompleksinə baş çəkib. Nazirə məlumat verilib ki, ötən illər ərzində intensiv bağçılığa dövlət dəstəyinin genişlənməsi nəticəsində Lənkəranda yeni bağların salınmasına maraq artıb. Lənkəranda istehsal olunan sitrus meyvələrinə xarici bazarlarda tələbat çoxdur, logistika sisteminin qurulması məhsulları vaxtında xarici ölkələrə ixrac etməyə imkan verir.

Son illər Lənkəranda çiyələk yetişdirilməsinə də maraq çoxalıb. Çiyələk plantasiyalarının artması məşğulluğun təmin olunmasına da müsbət təsir göstərir. Təkcə Lənkəranda çiyələk plantasiyalarında il ərzində 10 mindən artıq şəxs çalışır. Çiyələk yetişdiriciliyinin kifayət qədər gəlirli sahə olması Lənkəranda məhsul istehsalı, qablaşdırılması, saxlanması və ixracı infrastrukturunun formalaşmasına müsbət təsir göstərir. Hazırda Lənkəranın kəndlərində 20-yə yaxın müxtəlif ölçülü soyuducu anbarlar inşa olunub, eyni zamanda, tara istehsalı sexləri fəaliyyət göstərir.

Bölgənin iqlim şəraiti, yeni bağların salınması aqroekoturizmin inkişafına da təsir göstərir. Respublikanın ən böyük aqroekoturizm mərkəzlərindən ikisi Lənkəranda yerləşir. Kənd turizminə maraq ildən-ilə artır, İstisu qəsəbəsində fəaliyyət göstərən “Citrus Valley” aqroekoturizm mərkəzini il ərzində 20 mindən artıq yerli və xarici turist ziyarət edib. Kompleksə gələn qonaqlar sitrus bağları ilə tanış olur, sitrus meyvələrindən hazırlanmış şirə, mürəbbə və turşuların dadına baxmaq imkanı əldə edirlər.

Lənkəranda keçirilən görüşlərdə yerli mütəxəssis hazırlığı, soyuducu anbarların sayının artırılması, məhsulun qablaşdırılması, ixrac coğrafiyasının genişləndirilməsi, beynəlxalq standartlara uyğun məhsul istehsalı, aqroekoturizmin inkişafı, assosiasiyaların fəaliyyətinin gücləndirilməsi, torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, fermerlərin təklifləri qeydə alınıb.

Nazir Məcnun Məmmədov daha sonra Lerik rayonunda fəaliyyət göstərən təsərrüfatlara baş çəkib, Veri və Piran kəndlərində yaradılmış istixana kompleksi, quşçuluq müəssisəsi ilə tanış olub, ana arı yetişdiriciliyi ilə məşğul olan fermerlərlə görüşüb. Bildirilib ki, Lerik rayonunda kənd təsərrüfatının ənənəvi sahələrinin - kartofçuluğun, arıçılığın, bağçılığın genişləndirilməsi istiqamətində xeyli işlər görülüb. Dağlıq ərazilərdə dəmyə üsulu ilə yetişdirilən kartofa daxili bazarda çox böyük tələbat

var, bu səbəbdən fermerlər kartof əkini sahələrini artırır. Eyni zamanda, Lerikdə üzümçülüyn və alma bağlarının bərpası istiqamətində də layihələr həyata keçirilir. Rayonda fermerlərin əsas ixtisaslaşdığı sahələrdən biri də arıçılıqdır, Lerikdə istehsal olunan arıçılıq məhsullarına respublikada böyük tələbat var. Son zamanlar lerikli fermerlər ana arı yetişdiriciliyinə də böyük maraq göstərirlər.

Fermerlərlə görüşdə rayonda tərəvəz və bostan məhsullarının əkininin stimullaşdırılması, yerli iqlim şəraitinə uyğun bağların salınması, arıçılığın inkişafı ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, dövlət dəstəyi mexanizmlərinin rayonda əsas məşğulluq sahəsi sayılan kənd təsərrüfatının inkişafına təkan verəcəyi bildirilib.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV KƏND QADINLARI ASSOSİASIYASININ NÜMAYƏNDƏLƏRİ İLƏ GÖRÜŞÜB

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov Kənd Qadınları Assosiasiyasının nümayəndələri ilə görüşüb. Görüşdə kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlhamə Qədimova, Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin sədr müavini Leyla Cabbarlı və Nazirliyin əməkdaşları iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Kənd Qadınları Assosiasiyasının Sədri Gülbəniz Qənbərova Assosiasiyanın strateji hədəflərini açıqlayıb. Assosiasiya sədri fermer qadınların biznes mühitinə integrasiyasının dəstəklənməsi, onların sosial və iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi üçün Fermer Qadınların Respublika Platformasının yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış edib. Əlavə edib ki, kənd qadınlarının regionların iqtisadi inkişafına töhfəsini artırmaq və onu dayanıqlı etmək məqsədilə yaradılacaq platforma kollektiv qadın aqro-bizneslərinin inkişafı üçün etibarlı alətdir.

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov Fermer Qadınların Respublika Platformasının yaradılması təklifini müsbət dəyərləndirib, bu platformanın yaradılması üçün təkliflər verib. Nazir Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin aqrar sahənin inkişafı, kənd yerlərində məşğulluğun artırılması istiqamətində qadın fermerlərin fəaliyyətini, o cümlədən Fermer Qadınların Respublika Platformasının yaradılması təklifini dəstəklədiyini vurğulayıb.

Görüşdə iştirak edən Assosiasiya nümayəndələri - Zaqatalada fəaliyyət göstərən “Bənövşə” Qadın Kooperativinin sədri Elmira Hacıyeva və “Çinar” Qadın Kooperativinin sədri Səadət Dibiroya qadın fermerlərin fəaliyyətindən söz açıb, bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr və tədbirlərlə bağlı məlumat veriblər.

Görüşdə ölkədə qadın sahibkarların fəaliyyəti, bu istiqamətdə dəstək tədbirləri, əlverişli biznes mühiti və qadınların aqrar sahənin inkişafına verdikləri töhfə barədə fikir mübadiləsi aparılıb, qadın fermerlərin rəy və təklifləri qeydiyyatda alınıb.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

<https://atm.gov.az/az>
<https://agroeeconomics.az/>

info@atm.gov.az

Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ**